

BETTER
REGULATION
FOR BETTER LIFE

SCM

INFOGRAPHIC

การออกบรรณ
คำสั่งทางปกครอง

กองกฎหมายปกครอง
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คำนำ

หลักกฎหมายในเรื่องการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง เป็นหนึ่งในหลักกฎหมายสำคัญที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เนื่องจากการอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครองเป็นกลไกที่จะช่วยคุ้มครองสิทธิของผู้รับคำสั่ง และเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ได้ทบทวนการใช้อำนาจของตน โดยมีหลักการสำคัญคือ หากไม่มีกฎหมายเฉพาะบัญญัติเกี่ยวกับขั้นตอนและระยะเวลาอุทธรณ์ไว้ ก็ต้องเป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ในฐานะที่เป็นกฎหมายกลาง นอกจากนี้ การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองยังมีความสำคัญในแง่ที่ว่า โดยหลักแล้วเป็นเงื่อนไขในการฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวในศาลปกครอง ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการทำความเข้าใจหลักกฎหมายและตัวอย่างการปรับใช้กฎหมายในเรื่องนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยกองกฎหมายปกครอง จึงได้รวบรวมสื่อ Infographic ในหัวข้อเกี่ยวกับการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง ทั้งในส่วนของหลักกฎหมาย และแนวความเห็นของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารวม **Infographic การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง** ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อทั้งเจ้าหน้าที่และบุคคลทั่วไปที่สนใจศึกษาในเรื่องดังกล่าว

กองกฎหมายปกครอง
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๖๗

สารบัญ

ปกหน้า	๑
คำนำ	๒
สารบัญ	๓
สรุปสาระสำคัญของกฎหมาย เกี่ยวกับการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง	๔
Infographic หลักกฎหมายเกี่ยวกับการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง	๗
Infographic Q&A เกี่ยวกับการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง	๑๒

สรุปสาระสำคัญของกฎหมาย เกี่ยวกับการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์อันเป็นมาตรฐานกลางเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ได้แก่ การเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง โดยคำสั่งทางปกครอง นับเป็นเครื่องมือสำคัญของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการตามกฎหมายในเรื่องต่าง ๆ ซึ่ง “คำสั่งทางปกครอง” ตามบทนิยามในมาตรา ๕ หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายในการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล ซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลเป็นการเฉพาะกรณี เช่น การอนุมัติ การอนุญาต การไม่อนุมัติ การไม่อนุญาต การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรองสิทธิ การรับจดทะเบียน หรือคำสั่งให้กระทำการ หรือไม่กระทำการใด ๆ แต่ไม่รวมถึงการออกกฎหมายที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยคำสั่งทางปกครองมีผลใช้บังคับบุคคลตั้งแต่วันที่ผู้นั้นได้รับแจ้งเป็นต้นไป และคำสั่งทางปกครองดังกล่าวย่อมมีผลตราบเท่าที่ยังไม่มีการเพิกถอนหรือสิ้นผลโดยเงื่อนไขเวลาหรือโดยเหตุอื่น (มาตรา ๔๒)

ในกรณีที่ผู้รับคำสั่งทางปกครองตามที่กล่าวมาข้างต้นหากไม่พอใจหรือไม่เห็นด้วยกับคำสั่งทางปกครองดังกล่าว กฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้เปิดช่องให้มีการทบทวนความถูกต้องเหมาะสมของคำสั่งทางปกครองได้ภายในฝ่ายปกครอง ซึ่งกำหนดให้เป็นระบบอุทธรณ์สองชั้น โดยเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองและเจ้าหน้าที่ชั้นเหนือขึ้นไป (มาตรา ๔๕) ทั้งนี้ การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองเป็นเงื่อนไขในการฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ด้วย อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่กฎหมายเฉพาะบัญญัติขั้นตอนและระยะเวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้งไว้แล้ว คู่กรณีต้องปฏิบัติตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กฎหมายนั้นบัญญัติไว้ แม้ว่าขั้นตอนและระยะเวลาดังกล่าวจะมีหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรมหรือมีมาตรฐานการปฏิบัติราชการต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ก็ตาม เนื่องจากการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองที่บัญญัติไว้ในกฎหมายเฉพาะแต่ละฉบับจะมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะเฉพาะของเรื่อง

สำหรับคำสั่งทางปกครองที่ไม่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดขั้นตอน และระยะเวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้งไว้ ย่อมต้องปฏิบัติตามขั้นตอนและระยะเวลา ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ (มาตรา ๓ วรรคสอง) มิฉะนั้น คู่กรณีจะไม่สามารถนำคดีไปสู่ศาลปกครองหรือองค์กรวินิจฉัยคดีปกครองได้ตามที่ได้ กล่าวข้างต้น อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ได้กำหนด ยกเว้นให้คำสั่งทางปกครองบางกรณีไม่อยู่ภายใต้บังคับให้ต้องอุทธรณ์ก่อน ได้แก่ คำสั่งทางปกครองที่ออกโดยรัฐมนตรี และคำสั่งทางปกครองที่ออกโดยคณะกรรมการ ซึ่งคู่กรณีต้องโต้แย้งคำสั่งนั้นต่อศาลปกครองหรือองค์กรวินิจฉัยคดีปกครองโดยตรง (มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๘)

ในการนี้ หลักการและเงื่อนไขในการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง มีหลักการสำคัญ ๆ ได้แก่

(๑) การยื่นอุทธรณ์และกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง

คู่กรณีมีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำสั่งต่อเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครอง นั้น โดยมีกำหนดเวลาให้ต้องอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ ตนได้รับแจ้งคำสั่งทางปกครองดังกล่าว (มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง) แต่ในกรณีที่คำสั่ง ทางปกครองมิได้ระบุกรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งไว้ รวมทั้งกรณีที่มิได้ระบุวิธีการ ยื่นคำอุทธรณ์หรือโต้แย้งและระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือโต้แย้งไว้ในคำสั่งนั้น มีผลให้ระยะเวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้งนั้นเริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งหลักเกณฑ์ ดังกล่าว แต่ถ้าไม่มีการแจ้งและระยะเวลาที่อาจอุทธรณ์ได้สั้นกว่าหนึ่งปี ให้ขยายระยะเวลาเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง (มาตรา ๔๐ วรรคสอง)

สำหรับรูปแบบของคำอุทธรณ์ กำหนดให้ต้องทำเป็นหนังสือ โดยระบุ ข้อโต้แย้ง ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่อ้างอิงประกอบด้วย (มาตรา ๔๔ วรรคสอง)

(๒) การพิจารณาอุทธรณ์และผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์

เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองที่ได้รับคำอุทธรณ์คำสั่ง ทางปกครองมีอำนาจพิจารณาทบทวนคำสั่งทางปกครองของตนได้ทั้งปัญหา ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย หรือความเหมาะสมของคำสั่ง และอาจมีคำสั่งเพิกถอน คำสั่งทางปกครองเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งนั้นไปในทางใดและในเรื่องใดก็ได้ ภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตน (มาตรา ๔๖) โดยต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จ และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบผลการพิจารณาว่าตนเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ นั้นโดยไม่ชักช้าแต่ต้องไม่เกิน ๓๐ วันนับวันที่ได้รับอุทธรณ์ (มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง)

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครองภายในกำหนดเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ (มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง) แต่ถ้าเจ้าหน้าที่ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ นอกจากจะต้องแจ้งผลให้ผู้อุทธรณ์ทราบแล้ว ยังต้องเร่งรายงานความเห็นพร้อมด้วยเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ดังกล่าวด้วย ส่วนผู้ใดจะเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์นั้น เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งคือเจ้าหน้าที่ในระดับสูงขึ้นไปตามสายงานบังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ผู้นั้น (มาตรา ๔๕ วรรคสอง และวรรคสาม) ในการนี้ ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ตนได้รับรายงาน แต่ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จได้ ต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว และสามารถขยายระยะเวลาพิจารณาคำอุทธรณ์ออกไปได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลา ๓๐ วันแรก

(๓) ผลการพิจารณาคำอุทธรณ์

เมื่อผู้ออกคำสั่งทางปกครองพิจารณาคำอุทธรณ์หรือเมื่อผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์พิจารณาคำอุทธรณ์ตามขั้นตอนดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ผู้นั้นอาจมีคำสั่งใหม่แทนคำสั่งเดิม อันเป็นการทบทวนคำสั่งทางปกครองภายในฝ่ายปกครองด้วยตนเอง

(๔) การทูลเลาการบังคับ

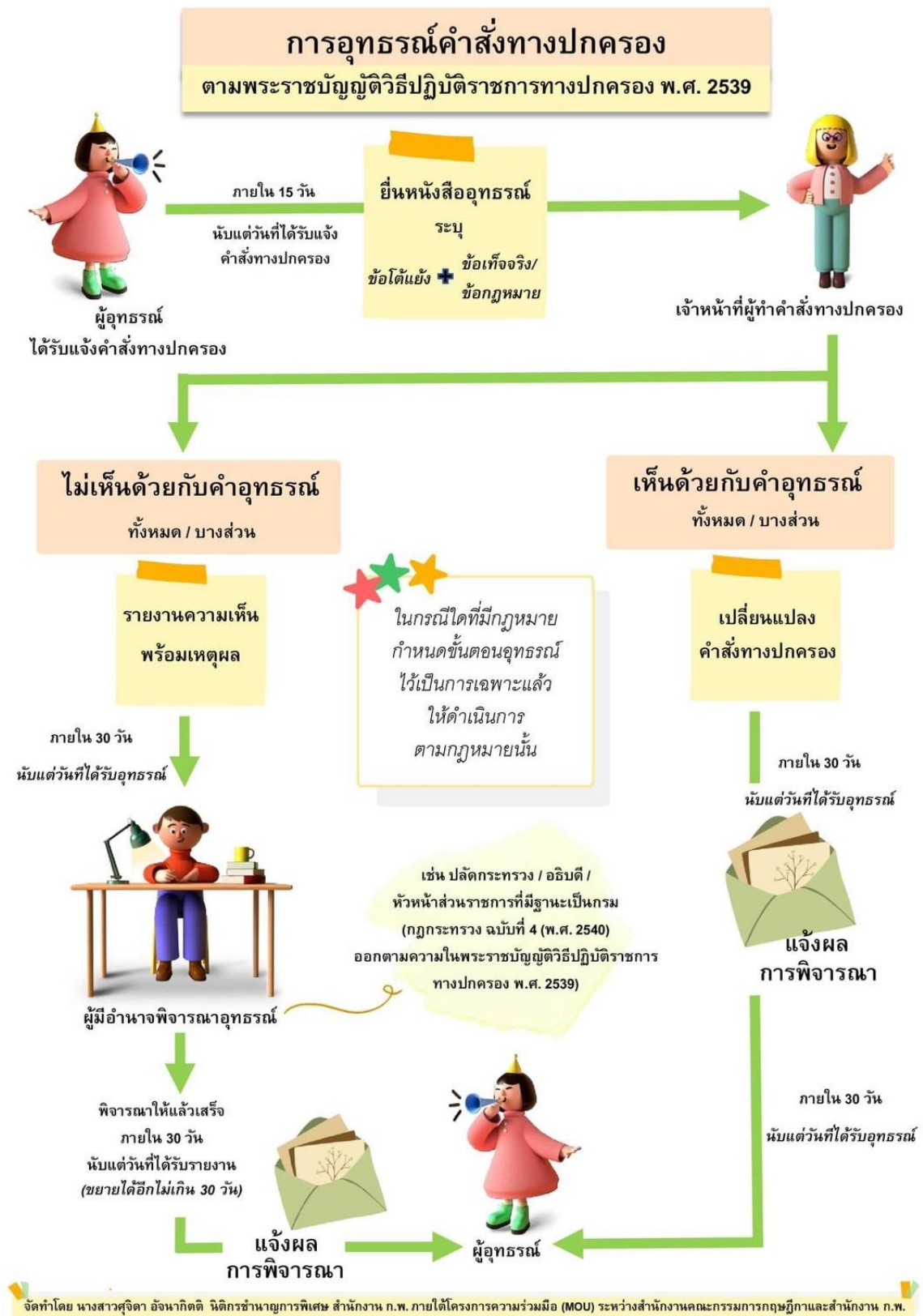
การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองไม่เป็นเหตุให้มีการทูลเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองยังคงบังคับการให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครองนั้นได้แม้ว่าจะมีผู้อุทธรณ์คำสั่งทางปกครองดังกล่าว (มาตรา ๔๔ วรรคสาม) อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครอง ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ หรือศาลปกครอง มีอำนาจที่จะมีคำสั่งให้ทูลเลาการบังคับทางปกครองนั้นไว้ก่อนก็ได้ (มาตรา ๖๓/๒ และมาตรา ๖๓/๔)

เพื่อประโยชน์ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนและระยะเวลาการอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองนี้ ได้จัดทำ Infographic ซึ่งสรุปหลักการสำคัญ ๆ ไว้เพื่อให้ทำความเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องจักได้ใช้เป็นแนวทาง หากมีกรณีที่จะต้องอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองต่อไป

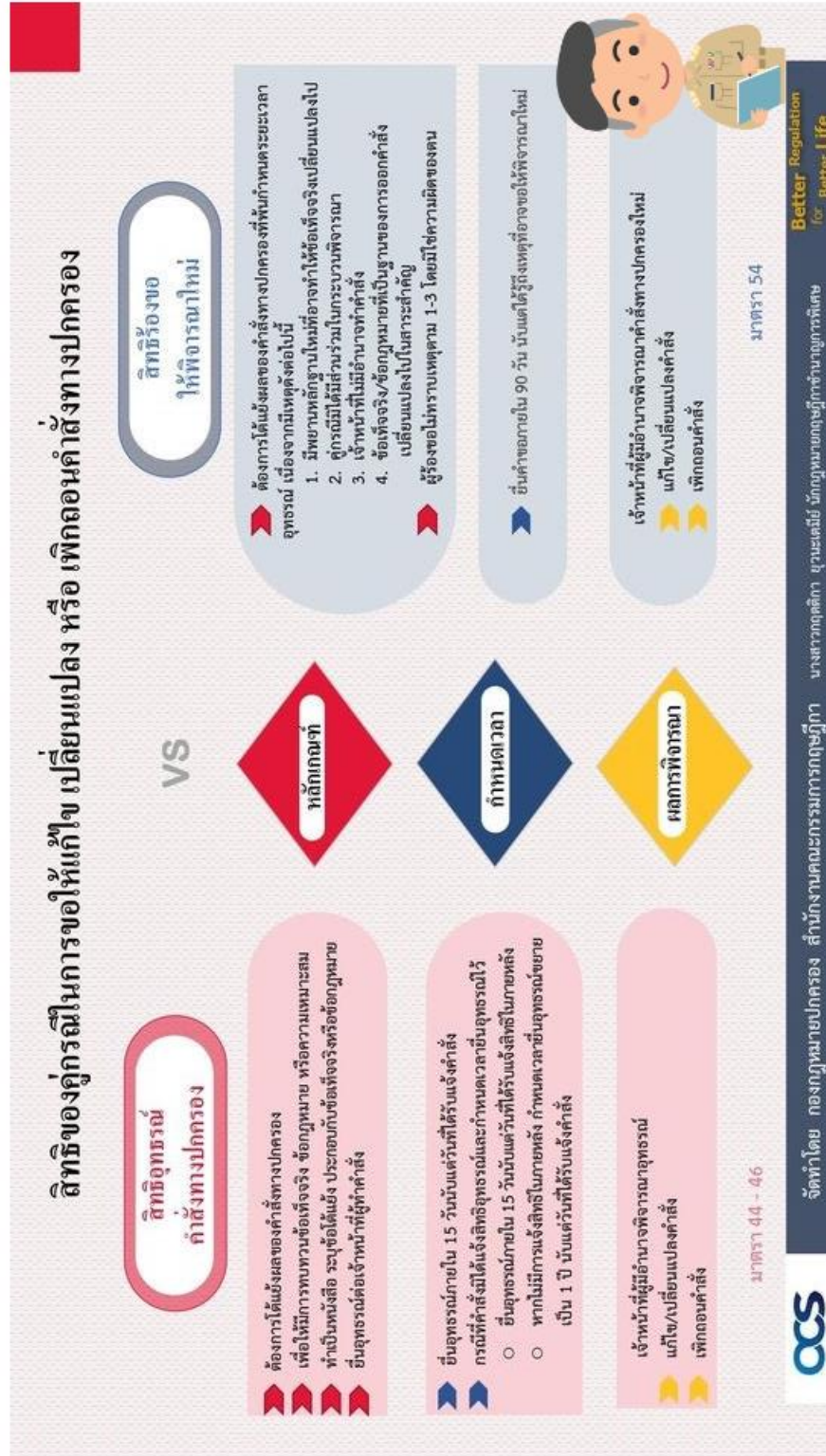
Infographic หลักกฎหมายเกี่ยวกับการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง

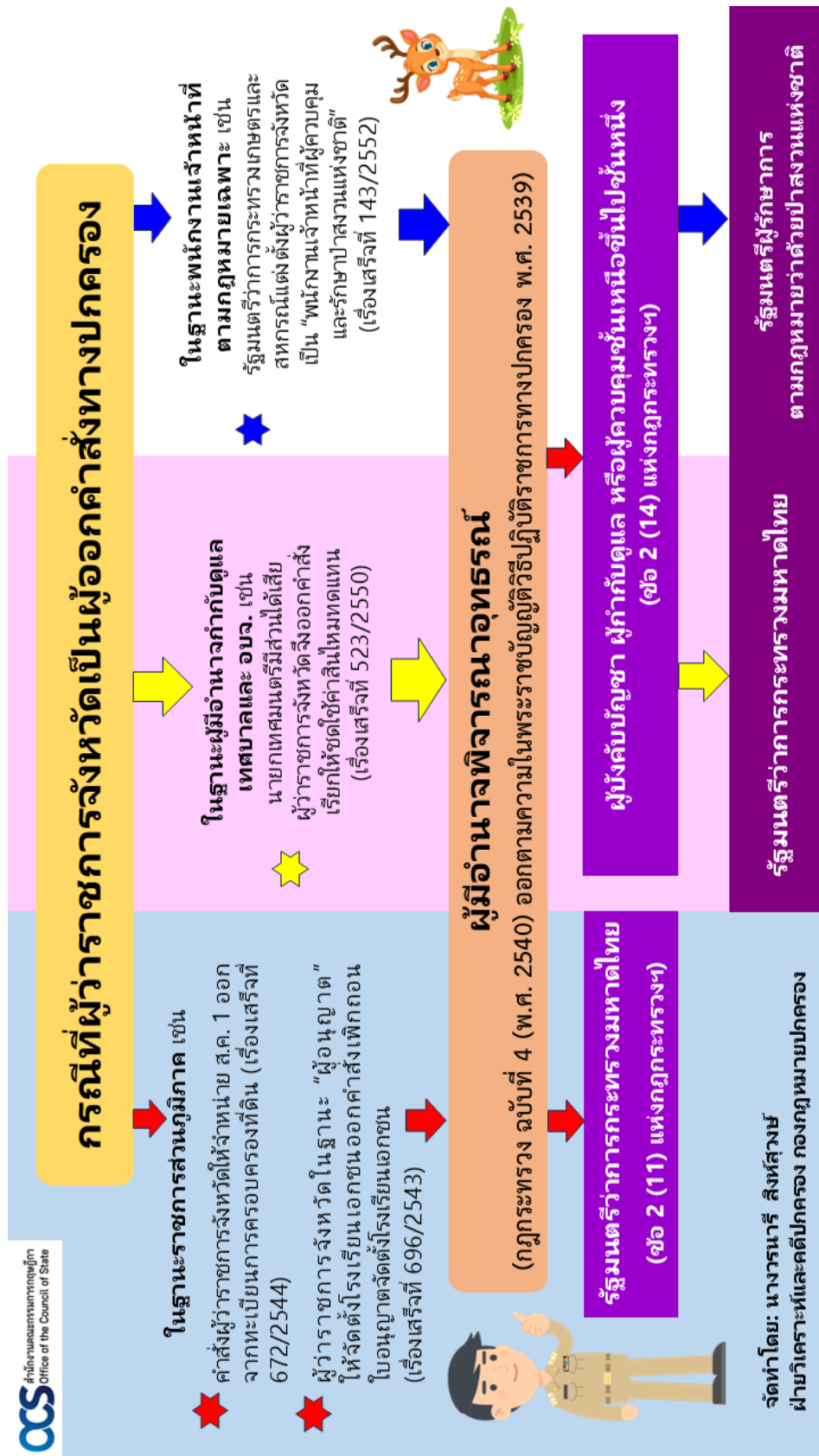
(๑) การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

(๒) สิทธิของคู่กรณีในการขอให้แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง

(๓) ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ กรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ออก คำสั่งทางปกครอง

(๔) กรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์

Q : ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ในกรณีใดบ้าง?

A

: กรณีที่บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครอง (กฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

ข้อ 2 (8) หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด นายอำเภอ หรือเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ ของจังหวัด อำเภอ หรือสภาตำบล Ex: - คำสั่งผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัด หรือผู้บัญชาการเรือนจำอำเภอ (เรื่องเสร็จที่ 180/2551) - คำสั่งทางปกครองที่ออกโดยอุตสาหกรรม จังหวัดซึ่งได้รับแต่งตั้งโดยอธิบดีกรม อุตสาหกรรมพื้นฐานและเหมืองแร่ ให้เป็นเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ ประจำท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ (เรื่องเสร็จที่ 685/2562)	ข้อ 2 (10) ผู้บริหารท้องถิ่น หรือคณะผู้บริหารท้องถิ่น Ex: - คำสั่งให้ชุดใช้คำสั่งใหม่ทดแทน (เรื่องเสร็จที่ 33/2565) - คำสั่งของผู้บริหารเทศบาลตำบล ในฐานะ “เจ้าท่า” ซึ่งได้รับมอบหมาย จากอธิบดีกรมเจ้าท่าตามกฎหมาย ว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย ย่อมมีฐานะเป็น “เจ้าท่า” เช่นเดียวกับ อธิบดีโดยไม่ถือเป็นการปฏิบัติราชการ แทนอธิบดี (เรื่องเสร็จที่ 74/2554)	ข้อ 2 (14) เจ้าหน้าที่อื่น นอกจากข้อ 2 (1) ถึง (13) Ex: คำสั่งประธานสภาเทศบาล ไม่อนุญาตให้สมาชิกสภาเทศบาล ลาประชุม ผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะผู้บังคับบัญชา ผู้กำกับ ชั้นไปชั้นหนึ่งเป็นผู้มีอำนาจ พิจารณาอุทธรณ์ (เรื่องเสร็จที่ 363/2544)
---	---	---

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
Office of the Council of State

จัดทำโดย: นางรณนารี สิงห์สุขงษ์
ฝ่ายวิเคราะห์และคดีปกครอง กองกฎหมายปกครอง

Infographic Q&A เกี่ยวกับการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง

(๑) ผลของการไม่แจ้งสิทธิในการอุทธรณ์ให้ทนายทหรือผู้สืบสิทธิ
ของข้าราชการที่เสียชีวิตทราบ (เรื่องเสร็จที่ ๔๙๗/๒๕๖๔)

Better Regulation for Better Life

Q & A จากความเห็นของ คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

Q. กรณีที่มีการแจ้งคำสั่งยกเลิกคำสั่งเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นของข้าราชการที่เสียชีวิต โดยไม่มีการแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์ให้ทนายทหรือผู้สืบสิทธิของบุคคลนั้นทราบ คำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ?

A. การไม่แจ้งสิทธิในการอุทธรณ์ให้ทนายทหรือผู้สืบสิทธิของข้าราชการผู้เสียชีวิตทราบ มีผลเพียงทำให้ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์ขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งทางปกครองนั้น โดยไม่กระทบถึงความสมบูรณ์ของคำสั่งทางปกครอง ดังนั้น คำสั่งให้ยกเลิกคำสั่งเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นของข้าราชการที่เสียชีวิตจึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย และมีผลเป็นการเพิกถอนคำสั่งเดิมตามมาตรา ๕๑ แห่ง พรบ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ที่มา : บันทึกความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การยกเลิกคำสั่งเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นของข้าราชการที่เสียชีวิต (เรื่องเสร็จที่ ๔๙๗/๒๕๖๔)

จัดทำโดย นายชาญชัย บุณยวรรณ นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ
กองกฎหมายปกครอง

(๒) การอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือ
ตามพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรมฯ (เรื่องเสร็จที่ ๒๔๑/๒๕๖๐)

Q & A ความเห็นคณะกรรมการ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

Q กรณีคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือ
หรือคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือ
ประจำจังหวัดตาม พรบ. กองทุนยุติธรรมฯ
ได้มีคำสั่งไม่อนุมัติให้ความช่วยเหลือหรือ
ยุติเรื่อง ผู้ขอรับความช่วยเหลือมีสิทธิ
อุทธรณ์คำสั่งได้หรือไม่ อย่างไร ครับ

A โดยที่ พรบ. กองทุนยุติธรรมฯ ไม่ได้กำหนดขั้นตอน
และระยะเวลาการอุทธรณ์ไว้ จึงต้องนำขั้นตอนและระยะเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา 44
แห่ง พรบ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ มาใช้บังคับ ผู้ขอรับความช่วยเหลือ
จึงมีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการฯ เพื่อยกคำสั่ง หากคณะกรรมการฯ
ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ ก็ต้องรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยัง
คณะกรรมการกองทุนยุติธรรมซึ่งเป็นผู้กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผล
การดำเนินงานของกองทุน ในฐานะผู้กำกับดูแลหรือควบคุมชั้นเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่ง
ของคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาอุทธรณ์ต่อไปตามมาตรา 45
แห่ง พรบ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

ที่มา บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง อำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ
ของคณะกรรมการกองทุนยุติธรรมตามพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ (เรื่องเสร็จที่ ๒๔๑/๒๕๖๐)

CCS สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
Office of the Council of State

Better Life
Regulation for Better

จัดทำโดย นายอิศรินทร์ อุดกา คำ ฝ่ายพัฒนาหลักกฎหมายปกครอง กองกฎหมายปกครอง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๓) การอุทธรณ์คำสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหยุดปฏิบัติหน้าที่หรือพ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (เรื่องเสร็จที่ ๑๐๓๓/๒๕๖๕)

จากคำถามเห็น

Better Regulation for Better Life
จัดทำโดย นายชาญชัย บุญวรรณ
กองกฎหมายปกครอง

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๑๐๓๓/๒๕๖๕

Q ถาม

กรณีที่มีการออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหยุดปฏิบัติหน้าที่เพราะถูกดำเนินคดีอาญาฐานทุจริต พ.ร.บ. ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้เนื้อหาเรื่องการหยุดปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมาใช้ในการดำรงตำแหน่งของรัฐของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยอนุโลมคำสั่งดังกล่าวถือเป็นคำสั่งทางปกครองหรือไม่

A ตอบ

การนำเรื่องการหยุดปฏิบัติหน้าที่ของรัฐมาใช้ในการดำรงตำแหน่งของรัฐโดยอนุโลม จะต้องอนุโลมมาใช้ให้สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภทด้วย เมื่อกฎหมายดังกล่าวไม่ได้กำหนดเหตุในการให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ไว้ คงมีแต่กรณีการพักราชการหรือการให้ออกจากราชการไว้ก่อน ผู้บังคับบัญชาจึงต้องออกคำสั่งพักราชการหรือคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน แล้วแต่กรณี

โดยที่ “คำสั่งพักราชการ” หรือ “ให้ออกจากราชการไว้ก่อน” มีลักษณะเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายและมีผลกระทบต่อสถานะภาพของสิทธิและหน้าที่ของบุคคล จึงเป็นคำสั่งทางปกครอง หากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งไม่เห็นด้วย ย่อมมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ผู้นั้น ในกรณีนี้ ไม่ถือเป็น “การดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา” ที่เป็นข้อยกเว้น

Q ถาม

และเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นได้หรือไม่

ที่มา : บันทึกความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การใช้ให้ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดหยุดปฏิบัติหน้าที่หรือพ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เรื่องเสร็จที่ ๑๐๓๓/๒๕๖๕

oos สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
Office of the Council of State

(๔) การอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตที่สิ้นอายุแล้ว (เรื่องเสร็จที่ ๗๘๖/๒๕๔๘)

Q&A

จากความเห็น

คณะกรรมการ
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

ถาม บริษัท ว. ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก และใบอนุญาตได้สิ้นอายุไปแล้ว ต่อมาบริษัท ว. จึงยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต แต่หลังจากนั้นนายทะเบียนประจำจังหวัดได้มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของ บริษัท ว. เนื่องจากไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต บริษัท ว. จะยื่นอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของนายทะเบียนต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ขอให้ยกเลิกคำสั่งดังกล่าวได้หรือไม่

ตอบ เมื่อใบอนุญาตได้หมดอายุแล้ว จึงถือว่าใบอนุญาตได้สิ้นผลโดยอัตโนมัติตามมาตรา ๕๒ แห่ง พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ การที่นายทะเบียนมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตที่สิ้นผลไปแล้ว ย่อมไม่กระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ของบริษัท ว. และไม่อาจนำไปบังคับให้เกิดผลใด ๆ ในทางกฎหมายมาแต่ต้น ดังนั้น รัฐมนตรีจึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาอุทธรณ์เพื่อเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว
(เรื่องเสร็จที่ ๗๘๖/๒๕๔๘ - คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง)

SCAN ME

ข้อมูลเพิ่มเติม

สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
Office of the Council of State

Better Life
Regulation for Better

จัดทำโดย นายวิฑูรย์ ตันติ กองกฎหมายปกครอง สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา

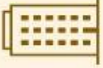
১৭

ที่ท่า : บันทึกคณะกรรมการกฤษฎีกาปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการแจ้งสิทธิฟ้องคดีปกครอง (เรื่องเสร็จที่ ๖๘๘/๒๕๕๕)

(๖) การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองที่ออกโดยประธานรัฐสภา
(เรื่องเสร็จที่ ๑๔๗๖/๒๕๕๘)

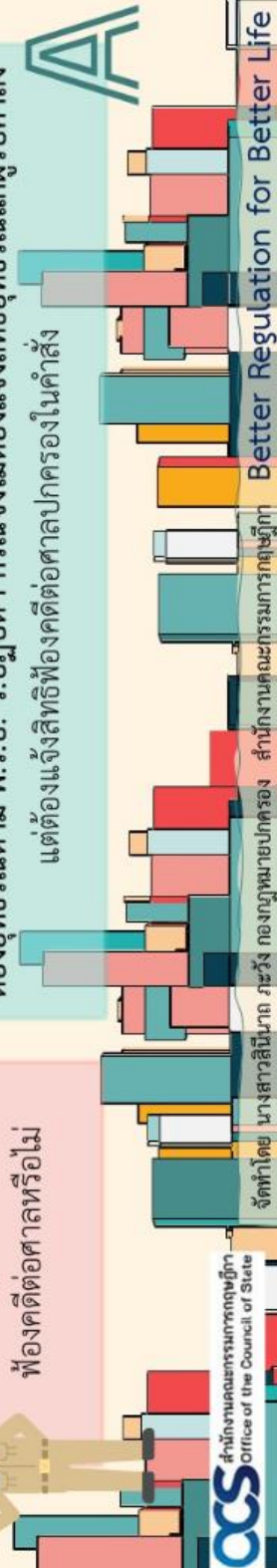
Q&A จากความเห็นของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

ที่มา : บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองที่ออกโดยประธานรัฐสภา (เรื่องเสร็จที่ 1476/2558)

กรณีที่กฎหมายเฉพาะ
มิได้กำหนดเรื่องการอุทธรณ์
คำสั่งให้เป็นผู้ทำงาน
ของประธานรัฐสภาไว้
คำสั่งดังกล่าวจะอยู่ใน
บังคับต้องอุทธรณ์ตาม
พ.ร.บ. วิ.ปฏิบัติฯ ก่อนนำไป
ฟ้องคดีต่อศาลหรือไม่

โดยที่ พ.ร.บ. วิ.ปฏิบัติฯ กำหนดระบบการพิจารณาอุทธรณ์สองชั้น
โดยเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งและเจ้าหน้าที่ชั้นหนึ่งขึ้นไป มาตรา 44 วรรคหนึ่ง
จึงบัญญัติยกเว้นให้คำสั่งทางปกครองของรัฐมนตรีไม่อาจอุทธรณ์ได้เพราะรัฐมนตรี
เป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในการใช้บังคับกฎหมายที่รักษาการและไม่มีผู้บังคับบัญชา
ที่จะตรวจสอบการใช้อำนาจได้อีก เมื่อประธานรัฐสภาเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด
ของหน่วยงานและไม่มีผู้บังคับบัญชาที่จะพิจารณาอุทธรณ์ต่อไปได้อีก
เช่นเดียวกับรัฐมนตรี คำสั่งให้เป็นผู้ทำงานของประธานรัฐสภาจึงไม่อยู่ในบังคับ
ต้องอุทธรณ์ตาม พ.ร.บ. วิ.ปฏิบัติฯ กรณีจึงไม่ต้องแจ้งสิทธิอุทธรณ์แก่ผู้รับคำสั่ง
แต่ต้องแจ้งสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองในคำสั่ง

จัดทำโดย นางสาวสิรินาถ ภาะวัง กองกฎหมายปกครอง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ccs สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
Office of the Council of State

Better Regulation for Better Life

(๗) การนับระยะเวลาอุทธรณ์ กรณีที่คู่กรณียื่นอุทธรณ์โดยส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ (เรื่องเสร็จที่ ๓๔๕/๒๕๔๘)

Q & A จากความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา

โดยที่มาตรา 44 วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 กำหนดให้ คู่กรณีสามารถอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองโดยการยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง แต่เพราะไม่ได้กำหนดวิธีการยื่นอุทธรณ์และวันที่การยื่นอุทธรณ์ มีผลไว้ในกรณีที่คู่กรณียื่นอุทธรณ์โดยส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์จะนับระยะเวลาในการ ยื่นอุทธรณ์อย่างไร

เมื่อคำนึงถึงความสะดวกของคู่กรณีและการคุ้มครองสิทธิในการอุทธรณ์ของคู่กรณีอันเป็นส่วนหนึ่ง ของการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐแล้ว ในกรณีที่คู่กรณียื่นอุทธรณ์โดยส่งหนังสือ อุทธรณ์ทางไปรษณีย์จึงต้องถือว่าวันที่ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์เป็นวันที่การแสดงเจตนาอุทธรณ์ มีผลซึ่งอาจพิสูจน์ได้ตามข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่ง อาทิ วันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝาก หรือประทับตราวันที่ซองหนังสือ

อย่างไรก็ดี มีข้อสังเกตว่า ศาลปกครองสูงสุดมีแนวคำพิพากษาในทางตรงกันข้ามว่า หนังสืออุทธรณ์ จะต้องส่งถึงรัฐมนตรีผู้ใช้อำนาจพิจารณาอุทธรณ์ภายในกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ จึงจะถือเป็นการอุทธรณ์ ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการนับระยะเวลาและการแสดงเจตนา ตาม ป.พ.พ. อันเป็นหลักทั่วไปมาใช้บังคับ ซึ่งคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้มี “คำแนะนำ” ให้หน่วยงานของรัฐยึดถือตามแนวการวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด (เรื่องเสร็จที่ 667/2550)

Better Regulation for Better Life

ที่มา : บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การนับระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539
: กรณีที่คู่กรณียื่นอุทธรณ์โดยส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ (เรื่องเสร็จที่ 345/2548) จัดทำโดย นางวรรณวิมล สิงห์สุวรรณ กองกฎหมายปกครอง

CCS สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
Office of the Council of State

(๘) การยื่นอุทธรณ์ภายในระยะเวลา แต่ส่งหนังสือไปยังหน่วยงาน
ที่ไม่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ (เรื่องเสร็จที่ ๗๙๓/๒๕๕๗)

ความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ 793/2547

Q

เจ้าพนักงานท้องถิ่นของกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มีคำสั่งให้นาย ก หยุดประกอบกิจการจำหน่ายอาหาร การที่นาย ก มีหนังสืออุทธรณ์คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข แต่ยื่นหนังสืออุทธรณ์ที่สำนักงานเขตถือว่าเป็นการยื่นอุทธรณ์โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

A

การที่นาย ก มีหนังสืออุทธรณ์ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข แต่ยื่นที่สำนักงานเขตซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำคำสั่งและมีหนังสือแจ้งคำสั่งสำนักงานเขตลงรับหนังสืออุทธรณ์นี้โดยไม่แจ้งให้นาย ก ไปยื่นหนังสืออุทธรณ์ที่กระทรวงสาธารณสุขให้ถูกต้อง ดังนั้น เพื่อให้การบริหารราชการเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพและเพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้กรณี สำนักงานเขตมีหน้าที่ต้องจัดส่งหนังสืออุทธรณ์ไปให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์โดยเร็ว โดยถือว่าวันที่สำนักงานเขตได้รับหนังสืออุทธรณ์ของนาย ก ให้นับเป็นวันที่ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน มาตรา 66 แห่งพ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ แล้ว

A ตอบ

การที่นาย ก มีหนังสืออุทธรณ์ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข แต่ยื่นที่สำนักงานเขตซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำคำสั่งและมีหนังสือแจ้งคำสั่งสำนักงานเขตลงรับหนังสืออุทธรณ์นี้โดยไม่แจ้งให้นาย ก ไปยื่นหนังสืออุทธรณ์ที่กระทรวงสาธารณสุขให้ถูกต้อง ดังนั้น เพื่อให้การบริหารราชการเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพและเพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้กรณี สำนักงานเขตมีหน้าที่ต้องจัดส่งหนังสืออุทธรณ์ไปให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์โดยเร็ว โดยถือว่าวันที่สำนักงานเขตได้รับหนังสืออุทธรณ์ของนาย ก ให้นับเป็นวันที่ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน มาตรา 66 แห่งพ.ร.บ. การสาธารณสุขฯ แล้ว

ที่มา เป็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การใช้สิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา 66 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535
: กรณียื่นอุทธรณ์ภายในระยะเวลาการอุทธรณ์แต่ส่งหนังสืออุทธรณ์ไปยังหน่วยงานที่ไม่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ (เรื่องเสร็จที่ 793/2547)

จัดทำโดย : นางรณภร สิงห์สุริยา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กรมกฎหมายปกครอง

OCS สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
Office of the Council of State

(๙) การขยายระยะเวลาอุทธรณ์โดยตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจ
(เรื่องเสร็จที่ ๒๑๓/๒๕๕๐)

Q & A ตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจให้คัดเอกสารและดำเนินคดี

จะขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ได้หรือไม่ ตอนที่ ๑

นาย บี มอบอำนาจให้นาย เอ เป็นตัวแทนขอคัดเอกสารต่าง ๆ เพื่อจัดทำคำอุทธรณ์คำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และดำเนินคดีแทน นาย เอ ได้ยื่นหนังสือขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์เนื่องจากเห็นว่าระยะเวลายื่นอุทธรณ์ไม่เพียงพอแก่การจัดทำคำอุทธรณ์ นาย เอ มีอำนาจขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์หรือไม่

หน่วยงานของรัฐ

“การดำเนินคดี” หมายความว่ารวมถึงการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับการโต้แย้งและรักษาสิทธิตามกฎหมายของคู่กรณี รวมทั้งการโต้แย้งคำสั่งทางปกครองต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง และการต่อสู้คดีในชั้นศาล ดังนั้น นาย เอ จึงมีอำนาจที่จะขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์แทนนาย บี ได้

ที่มา : บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การขยายระยะเวลาอุทธรณ์และการรับอุทธรณ์ที่ยื่นเกินระยะเวลาไว้พิจารณา : กรณีการอุทธรณ์คำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนของกองทัพอากาศ (เรื่องเสร็จที่ ๒๑๓/๒๕๕๐)

โดยนางสาวฤษราณ์ ไทยวัฒน์ ฝ่ายวิเคราะห์และคดีปกครอง กองกฎหมายปกครอง

(๑๐) บทบัญญัติที่ให้อำนาจขยายระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง
(เรื่องเสร็จที่ ๒๑๓/๒๕๕๐)

Q & A กฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมีบทบัญญัติที่ให้อำนาจ
เจ้าหน้าที่ขยายระยะเวลาอุทธรณ์หรือไม่ ตอนที่ ๒

ในคำสั่งให้นาย ปี ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ระบุระยะเวลาที่ให้นาย ปี ยื่นอุทธรณ์ไว้ หากนาย เอ ผู้แทนนาย ปี ยื่นหนังสือขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งมีอำนาจขยายระยะเวลาอุทธรณ์ได้หรือไม่ ตามบทบัญญัติใด

หน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มุ่งหมายที่จะให้ความยุติธรรมแก่คู่กรณีในกระบวนการพิจารณาทางปกครอง กรณีที่คู่กรณีไม่อาจกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เนื่องจากมีพฤติการณ์ที่จำเป็นและมีได้เกิดจากความผิดของคู่กรณีเอง ดังนั้น เจ้าหน้าที่อาจขยายระยะเวลาอุทธรณ์ตามคำขอของนาย ปี ได้ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรานี้

ที่มา : บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การขยายระยะเวลาอุทธรณ์และการรับอุทธรณ์ที่ยื่นเกินระยะเวลาไว้พิจารณา : กรณีการอุทธรณ์คำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนของกองทัพอากาศ (เรื่องเสร็จที่ ๒๑๓/๒๕๕๐)

โดยนางสาวฤษราณ์ ไทยวัฒน์ ฝ่ายวิเคราะห์และคดีปกครอง กองกฎหมายปกครอง

(๑๑) เหตุในการขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง
(เรื่องเสร็จที่ ๒๑๓/๒๕๕๐)

Q&A จากความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
ตอนที่ ๙

ในกรณีที่คู่กรณีผู้รับคำสั่งทางปกครองขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เจ้าหน้าที่สามารถขยายระยะเวลาดังกล่าวได้หรือไม่ ?

เจ้าหน้าที่สามารถอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๖ ขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ได้ต่อเมื่อ

๑. คู่กรณีไม่อาจยื่นอุทธรณ์ได้ภายในกำหนดระยะเวลา เนื่องจาก มีเหตุการณ์พิเศษที่ทำให้คู่กรณีไม่อาจกระทำการใด ๆ ได้โดยสิ้นเชิง และเหตุการณ์ดังกล่าวมิได้เกิดจากความผิดของคู่กรณีเอง เช่น เกิดภัยพิบัติหรือคู่กรณีต้องเข้ารับการผ่าตัดและพักรักษาตัว
๒. ต้อง มีคำขอขยายระยะเวลาภายใน ๑๕ วัน นับแต่เหตุการณ์นั้นสิ้นสุดลง

ที่มา : ๑. บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การขยายระยะเวลาอุทธรณ์และการรับอุทธรณ์ที่ยื่นเกินระยะเวลาไว้พิจารณา : กรณีการอุทธรณ์คำสั่งให้خذใช้คำสั่งใหม่ทดแทนของกองทัพอากาศ (เรื่องเสร็จที่ ๒๑๓/๒๕๕๐)
๒. คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส. ๑/๒๕๖๒

จัดทำโดย นายณัฏฐ์ จันทร์ราชโชธร กองกฎหมายปกครอง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายปกครอง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๐ ๒๑๒๓ ๘๖๒๑-๓

nr0911@ocs.go.th

(๑๒) การรับอุทธรณ์ที่ยื่นเกินระยะเวลาไว้พิจารณา (เรื่องเสร็จที่ ๒๑๓/๒๕๕๐)

Q & A การยื่นอุทธรณ์เกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคำสั่งทางปกครอง ตอนที่ ๔

การยื่นอุทธรณ์เกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคำสั่งทางปกครอง เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งจะรับอุทธรณ์ดังกล่าวไว้พิจารณาเพื่อวินิจฉัยอุทธรณ์ได้หรือไม่

หน่วยงานของรัฐ

การยื่นอุทธรณ์เกินระยะเวลาที่กำหนด คู่กรณีย่อมเสียสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาอุทธรณ์ ขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่ย่อมไม่มีอำนาจที่จะรับอุทธรณ์นั้นไว้พิจารณาเพื่อวินิจฉัยอุทธรณ์ได้ อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่หรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่อาจรับอุทธรณ์ที่ยื่นเกินระยะเวลาไว้ในฐานะคำร้องเรียนเพื่อใช้เป็นข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาทบทวนคำสั่งทางปกครอง ซึ่งหากพิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครอง ก็อาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครองโดยดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๙ ถึงมาตรา ๕๓

ที่มา : บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การขยายระยะเวลาอุทธรณ์และการรับอุทธรณ์ที่ยื่นเกินระยะเวลาไว้พิจารณา : กรณีการอุทธรณ์คำสั่งให้ข้อใช้คำสั่งใหม่ทดแทนของกองทัพอากาศ (เรื่องเสร็จที่ ๒๑๓/๒๕๕๐)

โดยนางสาวฤษราณ์ ไทยวัฒน์ ฝ่ายวิเคราะห์และคดีปกครอง กองกฎหมายปกครอง

(๑๓) การไม่รับคำอุทธรณ์ที่ยื่นเกินกำหนดระยะเวลาและการอุทธรณ์
คำสั่งไม่รับพิจารณาคำอุทธรณ์ (เรื่องเสร็จที่ ๘๔๔/๒๕๔๗)

 Better Regulation
for Better Life

Q & A

จากความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
ตอนที่ ๑๐

กรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองไม่รับคำอุทธรณ์ไว้พิจารณา เนื่องจากเป็นการยื่นอุทธรณ์เกินกำหนดระยะเวลา เจ้าหน้าที่ผู้นั้นจะต้องส่งเรื่องไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์เพื่อพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ต่อไปตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่?

การไม่รับคำอุทธรณ์ด้วยเหตุดังกล่าว มิใช่การพิจารณาเนื้อหาของคำอุทธรณ์ เจ้าหน้าที่จึงสามารถแจ้งการไม่รับคำอุทธรณ์ไปยังคู่กรณีผู้ยื่นคำอุทธรณ์ได้ โดยไม่ต้องส่งเรื่องไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์

หากคู่กรณีผู้ยื่นคำอุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับการไม่รับคำอุทธรณ์ดังกล่าว คู่กรณีผู้นั้นจะทำได้บ้าง ?

คู่กรณีผู้ยื่นคำอุทธรณ์ย่อมใช้สิทธิยื่นอุทธรณ์คำสั่งไม่รับพิจารณาคำอุทธรณ์ได้ เนื่องจากคำสั่งนี้เป็น “คำสั่งทางปกครอง”

ที่มา : บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ : กรณีเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของคู่กรณีไว้พิจารณา (เรื่องเสร็จที่ ๘๔๔/๒๕๔๗)

จัดทำโดย นายณัฏฐ์ จันทร์ราชโชติ กองกฎหมายปกครอง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

 กองกฎหมายปกครอง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๐ ๒๑๒๓ ๘๖๒๑-๓ nr0911@ocs.go.th

(๑๔) การอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำอุทธรณ์ที่ได้ยื่นเมื่อพ้นกำหนด
ระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด (เรื่องเสร็จที่ ๑๒๙๖/๒๕๕๕)

Q & A จากความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

Q

คู่กรณียื่นอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา 44 แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งจึงมี**คำสั่งไม่รับคำอุทธรณ์**พร้อมแจ้งสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำอุทธรณ์นั้น แต่ปรากฏว่าคู่กรณียื่นอุทธรณ์**คำสั่งไม่รับคำอุทธรณ์**เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์อีกในการปฏิเสธไม่รับคำอุทธรณ์นั้นไว้ เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งต้องแจ้งสิทธิอุทธรณ์**คำสั่งไม่รับคำอุทธรณ์**ให้คู่กรณีทราบทุกครั้งหรือไม่

A

การแจ้งสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำอุทธรณ์ตามมาตรา 40 วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการอย่างเดียวกัน เจ้าหน้าที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการดังกล่าวซ้ำอีก

อนึ่ง เมื่อคู่กรณียื่นอุทธรณ์เกินระยะเวลาทั้งคำสั่งทางปกครองแรกและคำสั่งไม่รับคำอุทธรณ์ทำให้เสียสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาอุทธรณ์ทั้งสองกรณี คำสั่งทางปกครองดังกล่าวจึงเป็นที่สุดขั้นเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองแล้ว สมควรที่จะระงับวิธีการและระยะเวลายื่นคำฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา 50 วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ไว้ในคำสั่งปฏิเสธไม่รับคำอุทธรณ์นั้นไว้พิจารณา

ที่มา : บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำอุทธรณ์ที่ได้ยื่นเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด (เรื่องเสร็จที่ 1296/2555)

OCS สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
Office of the Council of State

จัดทำโดย
นางวรรณวิมล สิงห์สุวรรณ กองกฎหมายปกครอง

**Better Regulation for
Better Life**

(๑๕) การขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งโดยผู้รับคำสั่งทางปกครองมิได้ยื่น
อุทธรณ์คำสั่ง (เรื่องเสร็จที่ ๖๒๑/๒๕๖๑)

Q & A จากความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ตอนที่ ๑๕ โดย กองกฎหมายปกครอง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรณีที่ผู้รับคำสั่งทางปกครองมิได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่ง แต่ยื่นขอทุเลาการบังคับตามคำสั่ง เจ้าหน้าที่จะสามารถรับคำขอทุเลาการบังคับไว้พิจารณาได้หรือไม่ ?

หน่วยงานของรัฐ

โดยปกติแล้วการขอทุเลาการบังคับมีประโยชน์ในแง่ที่หากหน่วยงานของรัฐได้ใช้มาตรการบังคับทางปกครองไปแล้ว ปรากฏว่าคำสั่งทางปกครองนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมายและมีการเพิกถอนคำสั่ง หน่วยงานของรัฐก็ต้องมีการเยียวยาแก้ไขความเสียหายที่เกิดจากการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง การขอทุเลาการบังคับจึงเป็นมาตรการเพื่อมิให้เกิดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้มาตรการทางปกครองนั้นได้ ดังนั้น กรณีที่ผู้รับคำสั่งทางปกครองมิได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่ง แต่ยื่นคำขอทุเลาการบังคับตามคำสั่ง เจ้าหน้าที่ย่อมไม่อาจรับคำขอทุเลาการบังคับไว้พิจารณาได้

OCS Better Regulation
for Better Life

ที่มา : บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง คำสั่งระงับการประกอบกิจการสถานพยาบาลในอาคารที่ยังไม่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๑ (เรื่องเสร็จที่ ๖๒๑/๒๕๖๑)

จัดทำโดย นางสาวคณินิจ แซ่เฮง กองกฎหมายปกครอง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

২৯

(๑๗) ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ในกรณีที่นายอำเภอในฐานะ
เจ้าพนักงานมีคำสั่ง (เรื่องเสร็จที่ ๗๑๓/๒๕๖๓)

Better Regulation for Better Life

จากความเห็น
คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
โดย กองกฎหมายปกครอง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

Q & A

Q ถาม ใครเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ในกรณีที่นายอำเภอในฐานะเจ้าพนักงานตามมาตรา ๗๙ แห่ง พ.ร.ก. การประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มีคำสั่งไม่อนุญาตให้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อธิบดีกรมประมง หรือผู้ว่าราชการจังหวัด ?

A ตอบ เนื่องจาก พ.ร.ก. การประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มีกำหนดให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของนายอำเภอกรณีดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งต้องนำหลักเกณฑ์ตาม พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับกฎกระทรวงฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) มาใช้บังคับ โดยข้อ ๒ (๘) กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของนายอำเภอ ดังนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ ส่วนภูมิภาคจึงเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์

Q ถาม เพราะเหตุใดการอุทธรณ์คำสั่งพักใช้ระเบียบ หรือเพิกถอนใบอนุญาตจึงให้อุทธรณ์ไปที่อธิบดีกรมประมง หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มิได้ให้อุทธรณ์ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด ?

A ตอบ เนื่องจากมาตรา ๑๑๕ แห่ง พ.ร.ก. การประมง กำหนดให้อุทธรณ์ต่ออธิบดีกรมประมงในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ออกคำสั่ง และการที่อธิบดีเป็นผู้ออกคำสั่ง ให้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี โดยให้คำวินิจฉัยของอธิบดีหรือรัฐมนตรีแล้วแต่กรณี เป็นที่สุด จึงแตกต่างจากการอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตให้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำซึ่ง พ.ร.ก. การประมง ไม่ได้กำหนดเรื่อง การอุทธรณ์ไว้เป็นการเฉพาะ

ที่มา : บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของนายอำเภอที่ไม่อนุญาตให้ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ตามมาตรา ๗๙ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ (เรื่องเสร็จที่ ๗๑๓/๒๕๖๓) จัดทำโดย นางโปรดปราน วัฒนศิริธรรม เบิร์กการ์ด

ccs สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
Office of the Council of State

(๑๘) ผลของการถอนอุทธรณ์เมื่อกระบวนการพิจารณาเสร็จสิ้นลง
(เรื่องเสร็จที่ ๓๑๙/๒๕๕๑)

Better Regulation for Better Life

Q & A

จากความเห็น

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
โดย กองกฎหมายปกครอง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

Question

ในกรณีที่ผู้กรณีขอถอนอุทธรณ์ หน่วยงานจะมีคำสั่งไม่รับคำขอถอนอุทธรณ์ของผู้กรณีได้หรือไม่ ?

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง ผลของการถอนอุทธรณ์เมื่อกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์เสร็จสิ้นลง : กรณีการถอนอุทธรณ์ผลการประกวดราคาด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (เรื่องเสร็จที่ ๑๑๙/๒๕๕๑)

Answer

หากผู้กรณีอื่นขอถอนอุทธรณ์หลังจากที่ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว ย่อมมีผลทำให้กระบวนการพิจารณาอุทธรณ์เสร็จสิ้นลง จึงล่องพ้นขั้นตอนที่จะถอนอุทธรณ์ได้ **หน่วยงานจึงต้องสั่งไม่รับคำขอถอนอุทธรณ์**

แต่ถ้าผู้กรณีอื่นขอถอนอุทธรณ์ในระหว่างที่ยังอยู่ในการพิจารณาของผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ในชั้นเจ้าหน้าที่หรือผู้บังคับบัญชา ย่อมมีผลให้การพิจารณาอุทธรณ์เป็นอันระงับ

โดยนางโปรดปราน วัฒนศิริธรรม เปรียญรัตน์ กองกฎหมายปกครอง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

OCS

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

0-2222-0206-9

saraban@ocs.go.th

www.ocs.go.th